

Ett departement för hemlösa

Förslag och lösning för att utrota hemlösheten i Sverige och världen.
Hemlösa.se, Stockholm, 2014

Kommunerna

En del säger: “*Socialen finns redan för de hemlösa*”, men idag är inte hemlösheten som för 10-20 år sen, idag betyder hemlöshet något annat. Som som man kan se i massmedia är det många hemlösa människor som nu intagit Sveriges gathörn och campingplatser.

Det finns, som de flesta vet, en väletablerad socialtjänst i varje kommun. Men socialtjänstens hjälp för hemlösa är allt för enkelt, de fokuserar inte tillräckligt på hemlösa. De utför inte det specialarbete som krävs. Socialen är inte bara för hemlösa, den är för alla. Bara en liten del av socialtjänstens deras arbete är för hemlösa.

Kommunerna kan inte göra arbetet själv. Kommunerna **kunde inte, kan inte och ska inte** arbeta ensamma i den här frågan. Det behövs en annan lösning. Det sociala arbete som kommunerna nu bidrar med är en helt annan sak, de fokuserar inte tillräckligt på hemlösa.

Det finns en rad aktörer som hjälper hemlösa på olika sätt, bl.a. myndigheter, kommuner, företag och föreningar. Men en övergripande enhet som har ansvar för hela området saknas. Det krävs ett organ som har det övergripande ansvaret och som nationellt ser över arbetet för hemlösa.

Statens roll

Idag är regeringens särskilda satsning för att kommunicera hemlöshetsfrågorna till kommunerna den nationella hemlöshetssamordnaren. Arbetet mot hemlöshet kan varken regleras eller kontrolleras av en enda person som är utsedd av regeringen. Lösningen för hemlöshet kräver ett väglett, effektivt och centraliserat arbete som vilar på tydliga riktlinjer, drivet av regeringspolitiska satsningar.

Vi vill skapa “en organisation” som tar upp och löser frågorna kring hemlöshet. Poängen är att den här organisationen ska implementeras som ett departement i Regeringen eller en myndighet under Riksdagen, inte en vanlig organisation. För att lyckas måste organisationen bli statligt förankrad så att den blir en del av vår **struktur i samhället**; en central plats för hjälp dit de hemlösa kan vända sig, tillsammans med en minister för hemlösa, en hemlöshetsminister.

Det övergripande ansvaret för de hemlösas välfärd ligger hos staten och därför bör ett hemlöshetsdepartement inrättas. Vi menar att ett hemlöshetsdepartement behövs för att samla ihop alla hemlöshetsfrågor och att skapa en central organisation för information kring hemlöshet för att därmed skapa ett effektivt helhetsgrepp kring situationen. Vi ser detta som ett nästa steg i utvecklingen.

Ansvaret

Vi vet att staten har ett sådant här ansvar, men att det måste öka. Staten **måste** ta sitt ansvar och skaffa sig en helhetsbild över hemlösheten och organisera upp arbetet för hemlösa som enskilda aktörer och kommuner inte har möjlighet att göra.

För att skapa större tyngd i hemlöshetsfrågorna på regeringsnivå och i den privata sfären vill Hemlösa.se införa ett hemlöshetsdepartement; ett departement som på statlig nivå tar ansvaret för Sveriges hemlöshet. Ett hemlöshetsdepartement handlar om mänskliga rättigheter och egentligen inte om politik.

Dem som sitter i Riksdagen kan ha olika åsikter om många saker, men det här handlar om människor och mänskliga rättigheter, därför är det viktigt att politikerna röstar för det här departementet. Om inte de röstar på det här, vem har då ansvaret för de hemlösa på gatan? Vem ansvarar då för okunskapen som finns? De som inte vill rösta på det här departementet får då själva ta ansvaret. Om vi alla röstar på det här kan vi alla hjälpa till och ta ansvaret tillsammans.

Hemlöshetsdepartementet

Hemlösa.se är först i hela världen med att komma fram med en sådan här lösning. Hemlösa.se har pratat med flera väl ansedda personer och politiker om den här lösningen, bland annat Stefan Löfvén, Statsminister Fredrik Reinfeldt och FN:s generalsekreterare Ban-Ki Moon. Hela samlingen kontaktade personer finns längst ner i dokumentet.

Hemlöshetsdepartementet kan ses som en komplettering till kommunernas hemlöshetsarbete. Departementet kommer vara ett **centrum** av information, policy och hjälp, tillgänglig för kommuner, hemlösa personer och allmänheten.

Hemlöshetsdepartementet skulle optimalt ha 3 huvudsakliga uppgifter:

1. **Forskning inom hemlöshet.** Skapar långsiktiga lösningar.
2. **Förebyggande arbete.**
3. **Hjälp till självhjälp.** Skapar kortsiktiga men effektiva lösningar.

Hemlösa.se har kontaktat bland annat Hennes Kungliga Höghet Kronprinsessan Victoria som dessutom *personligen* *gett god kritik* på lösningen med ett hemlöshetsdepartement. Flera svenska ledande politiker har också *gett god kritik* på lösningen, både muntligt och skriftligt.

Dessutom har Hemlösa.se:s egna undersökning visat att **95%** av Sveriges befolkning vill ha ett departement för hemlösa.

De som vill använda den här lösningen får komma till oss så kan vi starta ett samarbete. Vi vill inte att andra personer stjälar den här idén från oss. Folk vet inte hur lösningen fungerar i grunden och därför skulle idén inte utvecklas optimalt av dem som bara tar den.

En sådan här lösning måste man ta hand om på rätt sätt för att den ska ge god skörd. Det krävs rätt sorts kunskap om hemlöshet, och alla har inte denna sortens kunskap.

Hemlösa.se började prata med omvärlden om ett hemlöshetsdepartement för runt **2 år sedan**. Det finns både dokument och ljudinspelningar som bevisar kommunikationen. Vi öppnade även upp lösningen med ett departement och våra idéer för **hela Miljöpartiet** vid Hotell Hilton på Stockholmsregionens dag 2013. Alla dem som är där fick ta del av lösningen.

Diagrammen som tillhör det här dokumentet har vi även visat för dem vi avslöjat den här lösningen för.

Omvärlden

Den här lösningen behöver inte bara vara begränsad till Sverige. Det finns ett stort behov att implementera samma modell utomlands. Alla länder har inte något som ens liknar en socialtjänst, det är bara några få länder som har det här privilegiet. Den här modellen skulle kunna fylla tomrummet som finns i vissa länder. Sverige skulle kunna vara det första landet i världen att införa en sådan här modell.

Den troligtvis största andelen hemlösa som ökar mest är gruppen **EU-migranter**. Om ett hemlöshetsdepartement skapas i t.ex. EU-länderna kan Sveriges hemlöshetsdepartement och andra länders departement prata med varandra och samarbeta. Kommer en hemlös person från ett annat land ska man kunna kontakta departementet i det motsvarande land som personen kommer ifrån.

Sveriges departement behöver, lika lite som kommunerna, arbeta ensam med de utländska hemlösa, det är något som departementen tillsammans kan arbeta med.

Som så många dessutom vet ger Sverige ut Nobelpriset. Omvärlden känner till Sverige som ett modernt och civiliserat land. Varför kan Sverige nu inte föregå med gott exempel och bli ett land som symboliserar frid, utveckling och välfärd? Ett hemlöshetsdepartement skulle ge Sverige ett nytt positivt ansikte.

Detta är viktigt. Det hemlöshetsdepartement som skapas här i Sverige kommer vara en modell för omvärlden. Vi måste föregå med ett gott föredöme. Vi vill lära andra länder, genom Sveriges hemlöshetsdepartement, hur man löser hemlöshetsfrågan.

Ett bestående träd

Arbetet som nu görs för hemlösa i Sverige kan liknas med ett träd. Trädet är stort och har flera grenar. Kommunernas arbete för hemlösa är som grenar på trädet. Det vi behöver är något stort och bestående som kan ge näring åt andra grenar. Hemlöshetsdepartementet i den här lösningen är ett träd och inte ytterligare en gren. Vi behöver ett starkt träd och inte flera grenar.

"Om förstlingsbrödet är heligt, är degen helig. Och om roten är helig, är grenarna heliga."
- Romarbrevet 11:16, Bibeln

Vi tror att det inte är en fråga **om** det blir utan **när** det blir samt vilka som vill vara med och förverkliga den här lösningen. Det är viktigt att man ser ett hemlöshetsdepartement som en mänsklig rättighetsfråga.

Kontaktade personer

Dessa personer har Hemlösa.se kontaktat och/eller samtalat med om ett hemlöshetsdepartement.

Fredrik Reinfeldt (m)	Göran Hägglund (kd)
Gustav Fridolin (mp)	Mats Pertoft (m)
Annie Lööf (c)	Åsa Romson (mp)
Jan Björklund (fp)	Annika Lillemets (mp)
Jonas Sjöstedt (v)	Stefan Löfvén (s)
Gunvor G Ericson (s)	Gabrielle Winai Ström (s)
Roland Utbult (kd)	Lena Hallengren (s)
Christer Engelhardt (s)	Jimmie Åkesson (sd)
Anna Stenson (s)	Michael Anefur (Nationella Hemlöshetsamordnaren)
Göran Åhgren (SVT rapporter)	Jan Josefsson (SVT rapporter)
Tove Lifvendahl (Svenska Dagbladet)	H.K.M. Konung Carl XVI Gustaf
Jan Johansson (SCA)	H.K.H. Kronprinsessan Victoria
H.K.M. Drottning Silvia	H.K.H. Prinsessan Madeleine
H.K.H. Prins Carl Philip	

Hifikepunye Pohamba (Namibias president)	Barack Obama (USA:s president)
José Manuel Barroso (President i EU-kommisionen)	Herman Van Rompuy (President i EU-rådet)
Ban-Ki Moon (FN:s generalsekreterare)	

Hela miljöpartiet vid Stockholmsregionens dag 2013.

Ambassadörer

Dr. Ulrike Tilly (Österrike)	Mark Francis Brzezinski (USA)
Leda Lúcia Martins Camargo (Brasilien)	Victoriana Mejia Marulanda (Colombia)
Jean-Pierre Lacroix (Frankrike)	Yoshiki Watanabe (Japan)
Lan Lijun (Kina)	Dr. Philip de Heer (Nederländerna)
Anne K. Lund (Norge)	Mandisa Dona Marasha (Sydafrika)
Eom Seockjeong (Sydkorea)	Muhammed Mwinyi Mzale (Tanzania)
Somchai Charanasomboon (Thailand)	Harald Kindermann (Tyskland)
Mårten Grunditz (FN)	